

Fran mennisko- slaktets barndom.

Ellen Key.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Det välbehag, som ruset beredde, framkallade sedan bemödanden att på flera sätt erhålla rusdrycker. Det finnes ingen del af jordkloden, där icke människorna på ett eller annat sätt skaffat sig något rusmedel, och ja äfven människorna står i odlingens gränser, ja mer hemfallen är hon i allmänhet åt ruset i en eller annan form. Den i människans natur grundade orsaken till detta är icke en blott sinnlig. Det mest lockande är den sorglöshet, tillfredsställelse och glädje för stunden som ruset framkallar. Därför finner man flera att ruset hemfallna människor i de fattigaste klasserna eller bland dem, som ej i andliga njutningar kunna söka glädskänslor för bekymren; man finner flera i horden, med dessa hårda natur och ofta otäcksamma arbete, än i sällsamt. Och äfven rusdrycker icke brukas, användes i stället — äfven hos vilda folk — tobak eller någon liknande. Det är därför troligt, att först när människosläktet nått en grad af lycka, upplysning och utveckling, om hvilken vi nu endast kunna drömma, skall dessa eggesemjels stora vilde taga ett slut.

Alla de rusdrycker, som nutidens vilda folk bereda af olika ämnen, fönnar jag åsido och vill endast påpeka det uråldriga bruket af mjöl, som bereddets med honung och några starkt rusande örter. När ängarnas uppodling och skogarnas svejande gjorde bren mera sällsynta, när åkerfälden kommo i vildmarkernas ställe, då blef ölet också brukligt; redan på ett mycket tidigt skede förstod man antagligen att, som nutidens vildar, tillreda drycker, af mjöl (eller hela sädeskorn) och vatten. Dessa drycker, mjöd och öl, böra af klimatiska orsaker hafvatskligen till Norden. Vinen bör, af liknande skäl, till sydligare land, samt till senare kulurskeden än människosläktets barndom.

BOSKAPSSKÖTSELN.

Iakttagelsen af villkoren för vissa matnyttiga plantors återväxt har antagligen medvetet fört människan till hennes första åkerbruksrön. Därmed har det efter all sannolikhet varit en slump, som framkallat de första ansträngerna till boskapskötsel. Kanske har man gjort början på så sätt, att de dödade djurens ungar fått följa med hem och bli lekkamrater med barnen; kanske har också den vuxna människan i slaktets barndom under lek sökt tända somliga vilda djur för sitt nöjes skull, långt innan tanken på nytta uppstod. Och då dessa djur följde människan under hennes kringflyttande lif, började de, liksom hon, att söka skydd och värme vid det nattliga lägerbålet samt att upphämta affallet vid människornas måltider.

Hunden synes i allmänhet ha varit det första husdjuret och troligen brukad både att jaga med, till dragdjur och till föda, då jagthytet slog fel. Många djur hafva varit dyrkade af människorna, och detta har då antagligen varit första orsaken till att man egnat dem den ans och det skydd, hvilket småningom just gjort dem till husdjur. I olika bygder ha naturligtvis olika djur under skilda tider blifvit tända, men det anses dock, att man kan uppställa en viss ordningsföljd för somliga husdjur.

Näst efter hunden har sålunda antagligen svinet blifvit husdjur; ty

svinet kunde, liksom hunden, äta allt möjligt affall. Därtill kom, att båda förskade sig starkt, äfven i det tama tillståndet, i motstånd till åtskilliga andra djurslag, hvilka på denna grund voro mindre lämpliga till husdjur.

Geten är troligen det tredje i ordningen af de husdjur, som människorna skaffade sig; därnäst kommo fåret och nötkreaturen — som i höga horden ersattes af renen — som blottad, småningom lärde människan bruka djurens mjölk som näringsmedel; lärde sig inse gagnet af boskapsdjur, såsom beredande en af jagthycken oberönde tillgång på kött; lärde sig bruka oxen, hästen, ånaren, kamelen, renen o. d. till dragare; lärde sig nyttja boskapens hudar, horn och ben till flera ändamål. Men lika betydelsefull som boskapskötseln blef för stillandet af människornas näringsomdörger, blef den för utvecklingen af hennes egen omfång, hennes talenhet, hennes uppfinningsförmåga. Och därför betecknar med allt skäl den begynnande åkerbruket, ett nytt skede i människosläktets utveckling. Hon blir, så att säga, mera människa genom vården af husdjuren; då det bringar tillståndet jägarlivet var hennes ursprungliga lefnadsätt, hade hon kvar mycket mera likhet med skogarnes vilda djur. Också nu måste vi återigen människorna flytta; ordet nomader, med hvilket vi beteckna de kringvandrande herdofolket, anger detta. Men dessa flyttningar blefvo mera ordnade och planlagda; de hade som målsätt skaffa hordarne betesmarker. Äganderätten till den egna horden och den funna betesmarken blir för nomaden en själfklar sak; men i grannens hord söker han ännu jagthytt och röf; tvistande herdar höra därför till historiens äldsta vittnesbörd om mänskliga strider.

Att hela människosläktet i sin barndom redan haft utvecklad boskapskötsel är föga troligt, ty detta har naturligtvis liksom åkerbruket berott af naturförhållandenas växlande vilkor. Men att flera stensålderfolk — bland dem Sverges — hade åtskilliga husdjur, det veta vi, och då vi med våra naturförhållanden icke kunna tänka oss något mera planmässigt kringflyttande och då dessutom vintertiden gjorde det nödvändigt att insamla förråd, så är det antagligt, att boskapskötseln, å sin sida, i vårt och andra land, ledde till bofasthet lika väl som åkerbruket. Hos sådana folk har boskapskötseln haft ett gynnsammare inflyttande på odlingen än hos de folk, hvilka genom naturförhållandena nödgats till nomadif, från hvilket de sedan sällan kunna öfvergå till ett mera ordnat lifs sedvanor; våra lappar visa oss på nära håll detta.

Liksom människan förödlade växter hon odlad samt afarter (varieteter) af desamma, så har hon också genom boskapskötseln förödlad djur-raserna och framkallat varieteter af desamma, men detta säll tillhör ett senare skede, än det vi nu sysselsätta oss med.

Det var antagligen också slumpen, som ledde människorna till att upptäcka mjölakens egenskap att vid värme ysta sig och gräddens att vid skakning bilda smör; t. ex. då en mjölkflaska af läder — som var det vanligaste kärl, i hvilket man förde med sig både vatten, mjölk och, senare vin, — har skvalpat när den barits på människans eller djurets rygg. Men det är icke troligt, att människorna på tidiga utvecklings-skeden ofta brydde sig om att göra sig enkom besvär för att erhålla smör, ty djurfettet kunde ja brukas till samma ändamål; ostberedning däremot fanns redan hos påbyggnadsfolket i Schweiz, således under stenåldern.

(Forts.)

Skand. Kyrkor i Winnipeg.

SV. EV. LUTHER. SIONS KYRKAN.
Hörnet af Logan och Fountain st.
Söndagar: Morgna kl. 11 f. m. Söndagskola kl. 3 e. m. och Aftonand kl. 7.30. Ungdomens församling och de församling i månaden. Veckogudsfrämster hvar söndagsafton kl. 8.
F. A. MATTSON, Pastor.
Bostad: 372 Logan Ave.

FÖRSTA SKANDINAV. MISSIONS
kyrkan, hörnet af Logan och Ellen st.
Söndagsgudsfrämster kl. 11 f. m. Söndagskola kl. 3 e. m. Aftonand kl. 7.30. Bönemöte söndagar kl. 8 e. m. Ungdomens församling tre dagar i månaden.

SKANDINAV. BAPTIST KYRKAN.
Hörnet af Ellen och Logan st. Söndagsgudsfrämster kl. 11 f. m. Söndagskola kl. 3 e. m. vid Louise Bridge. Aftonand kl. 7.30. Bönemöte söndagar kl. 8 e. m. O. A. JOHNSON, pastor.
Bostad på Ellen St. vid Kyrkan.

MRS. OTTILIA EGNELL
svensk Examinerad barnmorska,
önskar blifva hushållsfru. Adress
402 HENRY ST.

Nils Schmidt,

Wetaskiwin,

ber för första land-männens ppmärk sammet på sitt underlag af **Cigar-
er, Öl, Vin och Spirituosa**
Beställningar pr post expedieras
noggrant. Skrif efter priser.

Nykterhetshotellet

SVEA

Är beläget mitt emot C. P. R.
stationen. Pris: 75c. pr dag eller
\$4.00 pr vecka.

M. A. MEYER.

A. S. BARDAL

Begravnings Byrå.
Begravnings anstalts förmå och
till moderat pris.

Hyrkuskverk, 14 kl. dröskor.

Telefon 306.

Adress: cor. ROSS & NENA ST

Herr-

Ekipering.

Skjortor, Krugar, Halsdukar
och nuddukar af Silke,
samt förfrigt allt som till-
hör en första klassen Eki-
peringsaffär.

Våra varor äro redbara.

Våra priser likaså.

White & Manahan.
500 Main St. - 137 Albert St.

WINNIPEG.

MAIN ST., Rat Portage

Skand. Advokat

THOMAS H. JOHNSON,
Barrister, Solicitor etc.

Kontor: Room 207, McIntyre Bld.
MAIN STR.

O. Box 423.

CHAS. MOMBURG PAUL PROZESKY

RÖK

den berömda

H.B.S.
och
REFERENDUM

fabricerad af

HAVANA CIGAR SYNDICATE
90 Albert och 91 Arthur St.

Winnipeg. . . . Man.

Döfhet kan icke botas

Vid lokala medel, då de ej kunna nå den angripna delen af örat. Det finnes blott ett sätt att kura döfhet, och det är med Konstitutionsmedel. Döfhet skrocksas af ett upphämt tillstånd af slimmheten i det eustachiska röret. När detta röret blifver inflyttadt med öfverflödigt blod, eller när det är en dålig hörsel, och när röret blifver kallt och kallt stängt, är döfhet följden, om upphämtningen icke kan åstadkommas, och röret åter till normala tillstånd, vill hörseln vara borta för alltid. Nu står till förfogande af katarer, som ej är annat än ett upphämt tillstånd af slimmheten.

Vi vill gifva \$100 för hvarje fall af döfhet (förmakad af katarer), som ej kan kuras med Hall's Catarrh Cure. Skrif efter cirkulär, frist 30 dagar. E. J. Cheney & Co., Toledo, O.
Hall's Family Pills äro de bästa.

Beskrif alltid

OGILVIES HAFREGRYN.

Delikat arom. Fri från söder. Garanteras ren. Packad i alla storlekar.

OGILVIES HUNGARIAN tillverkas nu.

DET OMTYCKTA FAMILJEHVBETEMJÖLET.

Vrka alltid att få detta, som är bättre än det bästa.

FOR GOOD HEALTH

To preserve or restore it, there is no better prescription for men, women and children than Ripans Tablets. They are easy to take. They are made of a combination of medicines approved and used by every physician. Ripans Tablets are widely used by all sorts of people—but to the plain, every-day folks they are a veritable friend in need. Ripans Tablets have become their standard family remedy. They are a dependable, honest remedy, with a long and successful record, to cure indigestion, dyspepsia, habitual and stubborn constipation, offensive breath, heartburn, dizziness, palpitation of the heart, sleeplessness, muscular rheumatism, sour stomach, bowel and liver complaints. They strengthen weak stomachs, build up run-down systems, restore pure blood, good appetite and sound, natural sleep. Every body derives constant benefit from a regular use of Ripans Tablets. Your druggist sells them. The five-cent packet is enough for an ordinary occasion. The Family Bottle, 60 cents, contains a supply for a year.

R.I.P.A.N.S

New York Life Insurance Co.

JOHN A. McCall,

President.

J. G. MORGAN,

Manager Western Canada Branch Office.

Agenterna för NEW YORK LIFE Försäkringsbolag gaf den president, Hon. John A. McCall **56 millioner dollars** försäkringspoliser för sex veckor. Senast därpå gifvo de Sextio två millioner dollars under 48 dagar till andre vicepresidenten, Mr Geo. W. Perkins, utgörande i allt Ett hundra aderton millioner dollars för de tre första månaderna år 1902. Världen har aldrig förr hört af ett sådant rekord, som det, som uppnått af det **Största och Bästa af alla** Liförsäkringsbolag. The NEW YORK LIFE öfverflyglar alla konkurrenter öfver hela världen. Det är ett äkta ömsesidighetsbolag, inga aktieägare; all vinst utdelas till försäkringstagarna. The NEW YORK LIFE är också främst i Canada. Gör er bekant med den nya Accumulation Polisen innan Ni försäkras Er i annat bolag.

Crain Exchange Bldg, Winnipeg.

G. MORGAN, Manager W. Can. Branch.

ARE YOU A PRISONER?

THOUSANDS of men are prisoners of disease as accurately as though they were confined behind the bars. Many have forged their own chains by the vices of early youth, exposure to contagious diseases, or the excesses of manhood. They feel they are not the men they ought to be or used to be. The vim, vigor, and vitality of manhood are lacking. Are you nervous and despondent? Tired in the morning? Have you to force yourself through the day's work? Have you little ambition and energy? Are you irritable and excitable? Eyes sunken, depressed, and haggard looking? Memory poor and brain fogged? Have you weak back with dreams and losses at night? Depress in action? Weak sexually?—you have

Nervous Debility and Seminal Weakness.

Our NEW METHOD TREATMENT is guaranteed to CURE or No Pay. 25 years in Detroit. Health, Security, Revival of quacks—Commit old established, reliable physicians. Consultation Free. Books Free. Write for Question Blank for Home Treatment.

Drs. Kennedy & Kergan,
143 SHELBY STREET, DETROIT, MICH.

Prenumerera på Canada.